

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญคือ การศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นฉบับ ของวรรณกรรม โคลงเรื่องปทุมลังกา จำนวน 3 ฉบับ คือ ฉบับพระยาราชสัมภารากร ฉบับวัดเชิงมน์และฉบับวัดชัย ศรีภูมิ นอกจากนี้ก็เพื่อศึกษาเกี่ยวกับภาษา คุณค่าทางวรรณกรรม และคุณค่าทางสังคมซึ่งปรากฏใน วรรณกรรมเรื่องนี้อีกด้วย

สาระของงานวิจัยเรื่องนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 มี 5 บท คือ บทแรกเป็นบทนำ กล่าวถึงหัวข้อการวิจัยตลอดจนการดำเนินการวิจัย บทที่ 2 กล่าวถึงความเป็นมา ตัวอักษรที่ใช้บังคับทัก จุดมุ่งหมายในการแต่ง การวิเคราะห์หาต้นฉบับเดิม และฉันทลักษณ์ บทที่ 3 กล่าวถึงเนื้อเรื่อง ตัวละคร ฉาก และจินตนาการของกวี บทที่ 4 กล่าวถึง ท่วงทำนองเขียน กลวิธีแต่ง แก่นเรื่องการดำเนินเรื่อง การสร้างตัวละคร และคุณค่าของเรื่อง บทที่ 5 เป็นบทสรุปและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบโคลงปทุมลังกา 3 ฉบับ ความเห็นของผู้วิจัยและ ทัศนคติของผู้แต่ง

ผลของการวิจัยทำให้ทราบว่า

1. วรรณกรรมโคลงเรื่อง ปทุมลังกาทั้ง 3 ฉบับ ที่นำมาศึกษานี้ไม่ใช่ต้นฉบับจริง ๆ แต่เป็น เพียงฉบับที่คัดลอกสืบต่อกันมา ส่วนต้นฉบับที่แท้จริงนั้น หาไม่พบ แต่สันนิษฐานว่า คงแต่งราว พ.ศ. 2000-2200 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นวรรณกรรมร่วมสมัยกับวรรณกรรมโคลงล้านนาเรื่องอื่น ๆ เช่น โคลงมังทรชาติเชียงใหม่ โคลงพรหมทัต โคลงอมรา เป็นต้น

2. ผู้แต่งโคลงปทุมลังกาไม่ปรากฏนามว่าเป็นใคร แต่มีจุดมุ่งหมายในการแต่ง คือ เพื่อถวาย พระราชาธิดาพระองค์หนึ่งในราชสำนักเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง และเพื่อใช้เป็นบทเพลงอ้อลำนำ

3. ฉันทลักษณ์ แต่งด้วยโคลงสี่สุภาพ และโคลงกลบทประเภทต่าง ๆ มีจำนวนทั้งหมด 216 บท

4. เนื้อหาของเรื่องในต้นฉบับ ทั้ง 3 ฉบับเหมือนกัน จะมีความแตกต่างคลาดเคลื่อนกันไปบ้าง ก็เฉพาะคำบางคำ หรือ ข้อความบางแห่ง ซึ่งก็คงจะมีสาเหตุมาจากการคัดลอกผิด ๆ สืบ ๆ ต่อกันมา

5. คุณค่าทางวรรณกรรม กวีมีความสามารถในการใช้ถ้อยคำภาษาได้เป็นเยี่ยมทั้งในด้านเสียง และความหมาย โดยเฉพาะบทพรรณนาธรรมชาติ ซึ่งก่อให้เกิดมโนภาพแก่ผู้อ่านเป็นอย่างดี

6. คุณค่าทางสังคม วรรณกรรมเรื่องโคลงปทุมลังกาได้สะท้อนให้เห็นถึง ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณีที่น่าสนใจหลายประการของชาวล้านนาไทย

มณี พยอมยงค์. 2529. การศึกษาเชิงวิเคราะห์โคลงปทุมลังกา = An analytical study of Klong Padumsanka.
เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

มณี พยอมยงค์. 2529. การศึกษาเชิงวิเคราะห์โคลงปทุมลังกา = An analytical study of Klong Padumsanka.
เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.